

Dato: 2. september 2011

Fullmaktssak /11

Bergen kommunes kunstnerpris og kulturpriser 2011

EVHO SARK-3342-201100018-263

Hva saken gjelder:

Tildeling av Bergen kommunes kunstnerpris, kulturpris, kulturvernpris og talentpris for 2011.

- Kunstnerprisen kan tildeles kunstnere som har gjort en fremragende innsats i Bergens kulturliv, særlig innen 'nyskapende kunst'.
- Kulturprisen går til en person eller en gruppe som har virket til et vesentlig løft for kulturlivet i Bergen.
- Kulturprisen for kulturvern går til en person eller en gruppe som har gjort en fremragende innsats innenfor kulturvern i Bergen
- Talentprisen blir delt ut til en ung person i Bergen som har vist et særskilt talent innen kunst og kultur.

Det er vurdert 7 kandidater til kunstnerpris, 1 kandidat til kulturpris, 1 kandidat til talentpris og 2 kandidater til kulturvernpris. Alle de foreslåtte kandidater er opplistet i saksutredningen. Det er i år ikke vurdert kandidater til ærespris og honnørpris, men dette er priser med helt særskilte begrunnelser, som en ikke har intensjon om å dele ut hvert år.

Vedtakskompetanse

Fullmakter for byråd for kultur, kirke, idrett og eierskap er vedtatt av byrådet i møte 28. november 2007 i sak 1642-07. Endret i møte 30. januar 2008 i sak 1061-08. Endret i møte 1. oktober 2009 i sak 1328/09 i møte 27. april 2010 i sak 1178-10. "Byråden selv har myndighet til å tildele stipender og kulturpriser innenfor kulturområdet."

Vedtak:

1. Byråd for kultur, kirke, idrett og eierskap fastsetter at det i 2011 deles ut Bergen kommunes kunstnerpris, Bergen kommunes kulturpris og Bergen kommunes kulturpris innen kulturvern.
2. Byråd for kultur, kirke, idrett og eierskap gir Bergen kommunes kunstnerpris for 2011 til Alan Lucien Øyen for hans nyskapende arbeid som koreograf og scenekunstner med base i Bergen.
3. Byråd for kultur, kirke, idrett og eierskap gir Bergen kommunes kulturpris for 2011 til Audun Lindholm for hans store innsats for litteraturscenen i Bergen, og for hans formidling av litteratur- og litteraturkritikk til lesere i Bergen, Norge og Norden.

4. Byråd for kultur, kirke, idrett og eierskap gir Bergen kommunes kulturpris innen kulturvern for 2011 til restaureringsarkitektene Eli Thorsnes og Jan Lohne for deres viktige bidrag over mange år til restaurering av historiske bygg i Bergen og landet for øvrig.
5. Byråd for kultur, kirke, idrett og eierskap gir Bergen kommunes talentpris til Ole Morten Algerøy for hans talent som arrangør og pådriver innen unge kulturuttrykk, og spesielt som igangsetter av og drivkraft for festivalen Ung Film.
6. Kunstnerprisen for 2011 skal være kr. 100 000,-, kulturprisen skal være kr. 50 000,- og kulturprisen for kulturvern skal være kr. 50 000,-, fordelt med kr. 25 000 til hver av prismottakerne. Talentprisen skal være på kr. 10 000.

Bevilgning på kr. 200 000 til kunstner- og kulturpriser belastes artskonto 147013, tjeneste 37760, Ansvarssted 095230. Bevilgning på kr. 10 000 til talentpris belastes artskonto 147012, tjeneste 23130, ansvarssted 095218.

Harald Victor Hove
Byråd kultur, kirke, idrett og eierskap

Saksutredning:

Saken omhandler årets utdeling av Bergen kommunes kunstnerpris på kr. 100 000, kulturpris på kr. 50 000,-, kulturpris for kulturvern på til sammen kr. 50 000,- og talentpris på kr. 10 000,-.

Bergen kommunes kunstnerpris

Kunstnerprisen kan tildeles kunstnere som har gjort en fremragende innsats i Bergens kulturliv, særlig innen 'nyskapende kunst'. Prisen forutsetter at det er gjort en innsats for Bergen som skapende kulturby utover mottakerens eget kunstneriske virke.

Tidligere mottakere:

- 2010: Pianist Leif Ove Andsnes
- 2009: Forfatter Jon Fosse
- 2008: Musiker Ole Hamre
- 2007: Skuespiller Helge Jordal
- 2006: Kunstnerisk leder av Dukkenikkerne, Jack Markussen.
- 2005: Performancekunstner Kurt Johannessen.
- 2004: Ingen pris.
- 2003: Filmskaperne Pål Øye, Gunnar Vikene og Trond Kvist.
- 2002: Plateprodusent Mikal Telle.
- 2001: Tekstilkunstner Elsebet Rahlff.
- 2000: Koreograf Jo Strømgren.
- 1999: Filmskaper Anne Kjersti Bjørn.
- 1998: Gallerist Per Gunnar Tverbakk.
- 1997: Pianist Jan Henrik Kayser.
- 1996: Kunstnerisk leder av BIT Teatergarsjen Sven-Åge Birkeland.
- 1995: Dirigent Anne Randine Øverby og dirigent Maria Gamborg Helbekmo.
- 1994: Billedkunstner Morten Krohg.
- 1993: Domkantor Magnar Mangersnes

Kunstnerprisen er delt ut til sammen 18 ganger, to ganger til flere mottakere. Genremessig har prisen gått til film to ganger, musikk seks ganger, visuell kunst fire ganger, litteratur én gang og scenekunst fire ganger.

Begrunnelsene har først og fremst vært knyttet til kunstnerisk kvalitet. I tillegg er det lagt vekt på det nyskapende aspekt, synliggjøring av Bergen nasjonalt og internasjonalt og / eller til institusjonsbygging.

Bergen kommunes kulturpris

Bergen kommunes kulturpris kan tildeles en person eller gruppe som har virket til et vesentlig løft for kulturlivet i Bergen. Det stilles ingen krav til genre eller type virksomhet. Blant kriteriene for prisen er at et kunst- eller kulturfelt eller en institusjon er gitt et vesentlig løft i sitt innhold, i forhold til publikum og / eller ved å synliggjøre Bergen nasjonalt eller internasjonalt som kulturby.

Tidligere vinnere:

- 2010: Tor Fosse, leder av BIFF (Bergen Internasjonale Filmfestival)
- 2009: Dennis Reksten ved Garage og Sølvi Rolland, leder ved Ole Bull Scene
- 2008: BergenLive, Frank Nes

- 2007: Intendant i Bergen Kunsthall, Solveig Øvstebø
- 2006: Dansepedagog i Bergen Dansesenter, Siren Underthun
- 2005: Festivalsjef ved Nattjazz, Jon Skjerdal.

Bergen kommunes kulturpris innen kulturvern

Bergen kommunes kulturpris innen kulturvern kan tildeles en person eller gruppe som har gjort en betydelig innsats innenfor kulturvern i Bergen. Prisen kan gis både til personer som jobber profesjonelt eller som frivillige innen kulturvern. Prisen ble første gang delt ut i 2006.

Tidligere prismottaker:

- 2010: Egil O. Laastad, Museet Lysøen
- 2009: Ivar Johan Gubberud, Museet Gamle Vossabanen
- 2008: Marco Trebbi, Det Hanseatiske Museum
- 2007: Øyvind Kongevoll, fartøyvern
- 2006: Rolf Zachariassen, Laksevåg kulturhistoriske forening.

Bergen kommunes talentpris

Talentprisen ble introdusert av kulturbyråden i 2005, og har fra da av blitt delt ut til unge personer som på ulike måter har vist et særskilt talent innen kunst og kultur. I 2010 ble det ikke delt ut talentpris.

Tidligere prismottakere:

- 2009: Sonoko Miriam Shimano Welde, fiolinist
- 2008: Gunhild Hofstad, forfatter
- 2007: Fredrik Strand Halland, musiker
- 2006: Mai Lisa Guino-O, danser
- 2005: Matias Tellez, musiker

Bergen kommunes ærespris

Prisen har blitt delt ut to ganger tidligere. Æresprisen har en eksepsjonell karakter, og det legges derfor ikke opp til årlig utdeling av denne.

Tidligere prismottakere:

- 2007: Magnar Magnernes, domkantor og kunstnerisk leder Bjørgvin Kirkemusikk
- 2004: Gunnar Staalesen, forfatter

Bergen kommunes honnørpris

I 2009 ble det for første gang besluttet å dele ut en honnørpris som en enkeltutdeling, og en kom også i 2010 frem til at man ville hedre en kulturperson med denne prisen. Det blir ikke delt ut honnørpris i 2011.

Tidligere prismottakere:

- 2010: Olaf Sandahl, leder av Bergen Kulturforum
- 2009: Håkon, Sverre og Liv Sandberg, filmskapere

Behandling av forslag

Det er åpent for kunstnere og kulturarbeidere å foreslå kandidater til ovennevnte priser. Prisene har vært annonsert på Kommunetorget og på Seksjon for kunst og kulturs nettsider. Tidligere forslag til kandidater er ført videre.

Det vurderes årlig om det skal deles ut priser og hvor mange.

- Det innstilles på at det i 2011 blir delt ut kunstnerpris. En rekke kandidater oppfyller kriteriene om både et selvstendig kunstnerskap og en bredere rolle i Bergens kulturliv.
- Det innstilles på at det deles ut kulturpris og kulturpris innen kulturvern i 2011, da det er mange i Bergen som gjennom lengre tid har gjort en stor kulturinnsats, og det er viktig å verdsette institusjonsbyggere innen kulturlivet og å trekke frem viktig arbeid for bevaring av kulturminner.
- Det innstilles på at det deles ut en talentpris i 2011. Prisen er en viktig stimulans i unge talenters arbeid innenfor kunst- og kulturfeltet.

Følgende innstilles til priser 2011:

Bergen kommunes kunstnerpris 2011:

Det innstilles til at Alan Lucien Øyen får kunstnerprisen i 2011. Prisen er på kr. 100 000,-.

Alan Lucien Øyen ble født i Bergen i 1978 og vokste opp på Nordnes. Han begynte med ballett som 17-åring og fullførte sin utdanning ved Kunsthøgskolen i Oslo, avdeling Balletthøgskolen, i 2001. Etter dette var han frem til 2006 mer eller mindre fast tilknyttet Carte Blanche – Norges nasjonale kompani for samtidsdans. I en periode var han også tilsluttet den internasjonalt anerkjente Amanda Millers Pretty Ugly Dance Company i Köln.

Alan Øyen debuterte som koreograf i 2004, og har siden skapt scenekunstproduksjoner av høy klasse. Han lager sjelden rene danseforestillinger, det er snarere tale om et kunstnerisk uttrykk som befinner seg i grenselandet mellom dans, teater og film. Filmatiske uttrykk og virkemidler har hele tiden stått sentralt i Alans produksjoner, og iblant kan en undre seg om han egentlig lager film som scenekunst eller scenekunst som film.

Da han i 2006 forlot den trygge tilværelsen som ensembledanser, og etablerte sin egen produksjonsplattform *Winter Guests*, endret hans kunstneriske uttrykk seg gradvis. Fra å skape danseforestillinger ispedd enkelte tekstpartier, står nå dialog og tale sentralt i hvordan forestillingen drives frem. Siden 2004 har Alan Øyen hatt premiere på ikke mindre enn 11 scenekunstproduksjoner. I tillegg har han som frilanser koreografert seks bestillingsverk for institusjoner som Iceland Dance Company, Carte Blanche og Den Norske Opera og Ballett. Dette gjør ham til en av Norges mest produktive koreografer.

Alan Øyen har mottatt flere priser i inn og utland – blant annet *1.-pris for koreografi ved Kuopio Dance Festival, Finland* og *1.-pris for koreografi ved Certamen Burgos – New York i Burgos, Spania*. Med forestilling *America visions of love*, mottok han Oktoberdansprisen i 2010. *Winter Guests* og Alan Øyen fremstår i dag utvilsomt som et av Norges mest betydningsfulle og kunstnerisk sterke kompanier innen scenekunst. I forbindelse med hans siste forestilling, *Flawed*, fra 2011, karakteriserte Aftenpostens anmelder ham som "en lysende stjerne på norsk scenekunsthimmel", mens Charlotte Myrbråten i Bergens Tidende skrev: "Forestillingen «Flawed» får deg til å le, når du egentlig burde grine. Den får deg også til å tenke på hvorfor du lo."

Det innstilles til at Allan Lucien Øyen får Bergen kommunes kunstnerpris 2011 for sitt nyskapende arbeid som koreograf og scenekunstner med base i Bergen.

Bergen kommunes kulturpris 2011:

Det innstilles til at Audun Lindholm får årets kulturpris. Prisen er på kr. 50 000,-.

Audun Lindholm har vært en formidabel kraft i Bergens unge litteraturscene i mange år; så lenge og så aktivt til stede at det til tross for at han kun er 31 år, føles som om han har vært der hele tiden. Han var en av hovedaktørene da poesifestivalen Audiatur ble startet i 2003, og han har fortsatt å være sentral i utviklingen av Audiatur, blant annet som medredaktør av de over 500 siders tykke Audiaturkatalogene i 2005, 2007 og 2009. Han var med å etablere mikroforlaget Gasspedal allerede i 1999, et forlag som har gitt ut en rekke kritikerroste bøker i serien Bibliotek Gasspedal; flere forfattere herfra er nå knyttet til større forlag.

I 2005 gikk han inn som medredaktør av det bergensbaserte litterære tidsskriftet Vagant og har siden 2007 vært ansatt som ansvarlig redaktør for tidsskriftet. I tiden med ham som redaktør har Vagant befestet og forsterket sin stilling som et av Skandinavias viktigste litterære publikasjoner, med jevnlig bidrag fra de andre skandinaviske landene. Vesentlige nordiske aktører har faktisk karakterisert Vagant som Nordens *viktigste* litterære tidsskrift. Med Lindholm som redaktør har profilen blitt stadig mer samtidsrelatert og internasjonal, samtidig som det har fortsatt å gi plass til interessante skribenter i Norge, både med base i Bergen og resten av landet. Han har også tatt initiativet til Vagant Europa, som på tidsskriftets nettsider presenterer viktig europeisk kulturdebatt oversatt til norsk. Den visuelle profilen har også gjennomgått en interessant utvikling under Lindholms redaktørtid.

De som har samarbeidet med Audun Lindholm, vet at han jobber utrettelig døgnet rundt, uansett om det finnes inntekter til å dekke omkostningene eller ikke. Lindholms aktivistiske inngang til litteraturfeltet har tjent som en stor inspirasjon for mange, og er en vesentlig årsak til at forlagssjef i Cappelen - Damm, Anders Heger, under en av debattene om litteraturhus i Bergen i 2009, viste til Bergen som avantgarden i norsk litteratur.

Det innstilles til at Bergen kommunes kulturpris 2011 går til Audun Lindholm for hans store innsats for litteraturscenen i Bergen, og for hans formidling av litteratur- og litteraturkritikk til lesere i Bergen, Norge og Norden.

Bergen kommunes kulturpris for kulturvern 2011:

Det innstilles til at Bergen kommunes kulturpris innen kulturvern for 2011 går til Elin Thorsnes og Jan Lohne. Prisen er på til sammen kr. 50 000,- og blir fordelt med kr. 25 000 til hver.

God restaurering må på mange måter kunne betegnes som kulturminnevernets ryggrad. Som en virkelig ryggrad er restaureringen helt nødvendig for at våre historiske bygg skal fremstå som rakryggete og standsmessige, og som enhver god ryggrad er den ikke lett å få øye på under den vakre overflaten.

Kulturminnevernet har mange ledd og mange aktører, men i sin kjerne er det særlig ett felt der handlingsbåret kunnskap, bred erfaring og spisskompetanse er nødvendig: Skal våre historiske bygninger holdes ved like er det ikke bare å pusse dem opp. De må pusses opp riktig av folk med den riktige kompetansen. Kjernen i denne gruppen er restaureringsarkitektene, og de er det ikke mange av i Bergen. Restaureringsarkitekter er faktisk en så stor mangelvarer at prosjekter forsinkes og utsettes fordi vi har for få av dem. Elin Thorsnes og Jan Lohne har en særlig omfattende og lang virksomhet i Bergen, med nasjonale oppdrag i tillegg. Blant annet Mariakirken, Schøttstuene, Sandviksboder Kystkultursenter, Baroniet i Rosendal og

restaureringer etter brannene i Skuteviken i 2009, har nytt godt av deres erfaring og ekspertise.

Det innstilles til at Bergen kommunes kulturpris innen kulturvern for 2011 går til restaureringsarkitektene Eli Thorsnes og Jan Lohne for deres viktige bidrag over mange år til restaurering av historiske bygg i Bergen og landet for øvrig.

Bergen kommunes talentpris 2011:

Det innstilles til at Bergen kommunes talentpris for 2011 går til Ole Morten Algerøy. Prisen er på kr. 10 000,-.

Til tross for sin unge alder har Ole Morten Algerøy gjort seg sterkt bemerket i Bergens kulturliv. Han har vist et brennende engasjement, stor arbeidskapasitet og utrettelig pågangsmot, og beskrives i tillegg som en person med stort hjerte og omtanke for andre.

Det er særlig innenfor det organisatoriske kulturlivet at han har utmerket seg, først som frivillig for Bergenfest, og siden som igangsetter og leder av byen siste tilskudd på festivalstammen innen filmfeltet. Gjennom Bergen kommunes satsing på digitale medier ved Ung 09, grep årets prisvinner muligheten og startet opp en ny festival, av og for ungdom. Han fikk samlet et stort antall frivillige som han ledet på en forbilledlig måte frem mot realiseringen av Ung Film, en stor suksess som i år ble arrangert for tredje gang.

Ole Morten Algerøy har i etterkant også blitt en verdifull ressurs for Bergen Internasjonale Filmfestival. Blant annet arbeider han i år med et stort samarbeidsprosjekt mellom Ung Film og BIFF, der unge dokumentarfilmskapere får laget egne filmer under veiledning av erfarne regissører. Han har på kort tid rukket å bli en betydningsfull og samlende person for byens kulturliv, og en talentpris kan bli en stimulans i hans videre arbeid.

Det innstilles til at Bergen kommunes talentpris for 2011 går til Ole Morten Algerøy for hans talent som arrangør og pådriver innen unge kulturuttrykk, og spesielt som igangsetter av og drivkraft for festivalen Ung Film.

TIDLIGERE FORSLAG TIL KUNSTNERPRIS

Foreslått til Bergen kommune kunstnerpris

Kunstnerprisen kan tildeles kunstnere som har gjort en fremragende innsats i Bergens kulturliv, særlig innen 'nyskapende kunst'. Prisen forutsetter at det er gjort en innsats for Bergen som skapende kunstby utover mottagerens egen kunstnerisk virke.

Tore Vagn Lid er regissør og kunstnerisk leder av Transiteatret Bergen. Han er doktorgradsstipendiat ved Institut für angewandte Theaterwissenschaft, Justus-Liebig Universität, Giessen, som avsluttes 2009. Han har bak seg en rekke prisbelønte forestillinger, deriblant Mann = Mann som fikk Heddaprisen for årets teaterprosjekt i 2008, og han mottok samme pris i 2009 som Årets begivenhet for Operasjon Almenrausch. Han stod også for den nordiske uroppførelsen av Brecht/Eislers 'Die Massnahme' under Festspillene i Bergen 2007, og ble med denne produksjonen tatt ut til programmet 'Junge Regisseure' under Festspillene i Salzburg -08, Østerrike. Lids verk har mottatt Det Norske Danse- & Teatersentrums

Jubileumspris (2007), Bergensprisen (2001,2006 & 2007), og han har blitt tildelt bl.a. Statens Kunstnerstipend for sceneinstruktører og Sparebank 1 Vest sitt kunstnerstipend for 2006.

Finn Eirik Modahl har sagt at hans kunst skal være en 'hjerte- og hjernestarter'. Han har markert seg gjennom overbevisende utstillinger og prosjekter, særlig med teknisk og visuelt slående stedsspesifikke og identitetsskapende verk, som vannkraftmonumentet i Tyssedal og 'Puls' i Rådalen. Modahl har vært direktør for Bomuldsfabriken Kunsthall i Arendal, hvor han blant annet løftet frem den avdøde bergenskunstneren Bjørn Frode Larsson.

Ruben Sverre Gjertsen (født 1977) har studert komposisjon i Bergen med bl.a. Morten Eide Pedersen og James Clapperton. Han har fått oppført verk bl.a. i Helsinki, Aarhus, Oslo, Stockholm. Stykket 'Rituals III' for 59 musikere ble utviklet under Nordisk Komponistverksted med Stavanger Symfoniorkester (2001-2002). Flere av de internasjonalt mest anerkjente samtidsmusikkensemblene bestiller og framfører verk av Gjertsen, bl.a. Pierre Boulez og Luzern Festivalakademi. Ruben Sverre Gjertsen er en sjelden begavelse som i Norge i for liten grad er kjent utover fagmiljøene, men er blant de mest anerkjente bergenske kunstnerne internasjonalt.

Dag Arnesen er pianist, arrangør, komponist, f. 1950 har deltatt i en lang rekke jazzgrupper siden 70-tallet, både nasjonalt og internasjonalt. Han har mottatt flere priser og utmerkelser for sitt arbeid, bl.a. Vossajazz-prisen i 1992 og NOPA-prisen i 1993. Årets utgivelse; 'Norwegian Song' basert på norsk folkemusikk og musikk av Edvard Grieg, har høstet strålende omtaler, og er et godt bidrag til videreutviklingen av norsk folkemusikktradisjon.

Ivar Peersen er komponist og tekstforfatter bl.a. i metallbandet Enslaved, blant initiativtakerne og arrangørene til festivalen Hole in the Sky og tidligere styreleder i BRAK. Som del av Enslaved har Peersen vært prisvinner av Alarmprisen, Spellemannsprisen og Bergensprisen, og han har vært en viktig bidragsyter til å utvikle Hole in the Sky til en av de internasjonale mest anerkjente metallfestivalene.

Laurie Grundt er billedkunstner og multikunstner, opprinnelig fra Bergen, men bosatt i Christiania i København, i sitt 85 år kommer han igjen med en utstilling til Bergen, etter hvert har det blitt mange slike turer, både med egne og andres bilder. Helt tilbake til Gruppe 66 har han vært en initiativtaker og vært med på å legge grunnlaget for et rikere og åpnere kunstmiljø i Bergen. Hans kunstneriske produksjon bærer preg av dette, både i hans maleri, film, dans, musikk, poesi og filosofi.

Det foreligger på tidspunktet for saksbehandlingen ingen forslag til kulturpris, kulturvernpris eller talentpris som ikke har ført til pris.